

ש לא אש"ף, הנתמכת בידי סעודיה. ההתקפה בוניה היא ראשיתו של מאמץ מכוון, מתוחכם ושיטתי לשבור את החוליה המהפכנית הזאת.

כמו בפעולות הקודמות, שהחלו עם הירצחו של היינץ ניטל, חבר העירייה וראש האגודה ללידות אוטטריה-ישראל, נועדה ההתקפה על בית-הכנסת להשיג את היעדים הנאים:

● לעורר באוכלוסיה הי אוסטריית שינאה כללית ל פלסטינים. האיש הפשוט ברחוב בוניה אינו מבדיל בין קבוצה פלסטינית אחת לשניה. המילחמה בין קבוצות פלסטיניות על אדמת אוסטריה, תוך הריגת אוסטרים הפיס-מפסע, מעוררת בו תגובה נגד כל הפלסטינים. מצבררוה זה מופנה, כמובן, נגד מאמציו של הקאנצלר קרייסקי לפעול להתקרת בות פלסטיניות-אירופית, פלסטיניות-אמריקאית ופלסטיניות-ישראלית.

● לעורר התנגדות פנימית נגד קרייסקי. באוסטריה החל משבר כלכלי. מיפעלים חשר בים נסגרו, ונוצרה אבטלה. קריי-את-הקרב של האופוזיציה היא: קרייסקי מזניח את ענייני ארצו, כדי לשהק מישחקים חובבניים מ נאיביים. יתכן כי התקפות אלה יכריחו את קרייסקי להקטין את פעילותו בעניינים הפלסטיניים.

● ליצור אקלים כללי בי אירופה שישמנע התקרבות נוספת בין מדינות השוק הי משותף וכן הנהגת אש"ף. ובכך לחסל, או לפחות לצמצם, את פעילותה העצמאית של הנהגת אש"ף. התוצאה: הגברת האפר טרופפות הסוריה והסובייטית על אש"ף, הפיכת האירגון למשרת עיוור של מדיניות דמשק ומוסקוה. שרשרת הפרובוקציות משרתת היטב את המגמות האלה. מבצעי הם מדישים בכל הזדמנות שהם שייכים לאש"ף. השימוש בשם אל-עאספה, הזרוע הצבאית של איר-גון פת"ח, נועד אף הוא למטרה זו. אנשי אברגודאל טוענים שהם אנשי פת"ח האמיתיים, וכי איר-גון הוא אל-עאספה האמיתי — מאחר שערפאת ואנשיו בגדו באיר-דיאלים האמיתיים של האירגון: השמדת ישראל.

מטרה נוספת שהושגה השבוע: הסיכסוך הפרמננטי הרדום עם ברונז קרייסקי התלקח מחדש, בצפוי, כאשר קרייסקי מהיר-החרי מה הגיב בחריפות על כמה הערות שמחות לאיר ועיונות שבאו מירושלים. מכוון שאלה היוו הת-ערבות גלויה וברוטלית במדיניות הפנים האוסטרית, לטובת האופר יציאה הימנית, גרם הדבר להת-לפת מחאות והשמצות.

ניצים

למען ניצים

כמו תמיד, יש כאן שותפות אינטרסים מוחלטת בין המדיניות הניצית של ממשלת-יש-ראל ובין מעשיה ודבריה של חזית הסיור הפלסטינית.

אחרי התקרית הווניאית הגנו כדמשק וכירושלים בי אותה המידה. ואולי גם על גדות המוסקוה.

ולא במיקה — לשתי הבירות יש מטרה משותפת אחת: להפיל את ההנהגה הממונה של אש"ף, להפוך את האירגון לאבר מודולל חסר-עצמאות באגף הערבי הקרי-נוני, ולמנוע כל תקומה ליוזמת-שלום אשר תביא. במקדם או במ-אוחר, לקמת מדינה פלסטינית עצמאית לצד ישראל, על רקס של הכרה הדדית.

לפי כל הסיכונים, זוהי רק זעהתחה, וצפויות פעויות יאוותניות נוספות להשגת יעדים אלה, לשימתחם הי גלויה או המוסווית של קברניטי ישראל.

הפעם היה הקרב אבוד

המראש. שרה-החניון, וזולון המר, איים להתפטר רק מתוך הרגל. ראש-הממשלה, מנחם בגין, אף לא היה צריך לפנות, כהרגלו, אל השר השמנמן והתמימ-למראה ולבקש ממנו לא לעשות צרות. אף לא היה צורך שראש-הממשלה יחוש בליבו, כפי שקרה לא אחת בעת משברים ממשלתיים. די היה במי-חושים קלים בכרך — והמר התי-קפל ללא תנאי.

בו ביום ניתחה עליו מהלומה בחזית שניה, כאשר הרב הראשי, שלמה גרן, איים להוציא נגדו כתב-סירוב והחרמה, צעד בעל משמעות חמורה ביותר לאדם דתי. ידידיו אינם יודעים מה קרה לו הפעם. "הוא התנהג כמסומם", אמר אחד מהם. המר ידוע במפד"ל כי טקטיקן מעולה שיועד לנתב יפה את מהלכיו בסבך הפוליטי, ושאינו עושה צעדים בלתי-מחושבים. מר ליטיקאי ממוחל כמוהו לא ציפו שיחשוב שהוא יכול להילחם בו בומן בשלוש חזיתות שונות — ול-נצח.

לזולון המר מצפה מאבק נוקשה בתוך מיפלגתו. הוא נתון בעימות מסובך מאוד מבחינתו ומבחינת הר-ציבור הדתי בכלל. נגד הרב הראשי, שלמה גרן, אף אין ספק שה-יריב הקשה ביותר, שדווקא נגדו לוקח המר להתמודד, תחילה, הוא שרה-אוצר יורם ארידור.

שרי הליכוד יודעים יפה שהם חבים חובה על נצחונם בבחירות לשני אנשים: למנחם בגין וליוורם ארידור, כאשר לא ברור כלל למי ולמה היה חלק מכריע יותר בני-צהון: לשעשועים המדיניים והרי-טוריים שסיפק בגין, או ללחם הנדבות הכלכלי שסיפק ארידור. לא ניתן היה להעלות על הדעת ששרי הליכוד ינחו למישו — ויהיה זה גם שותף קואליציוני חשוב — לזכות בקרב נגד שרה-אוצר. למען שלום-בית דובר אמנם על פשרה, אך גם המר ידע יפה שהובס בקרב נגד ארידור.

בית-קברות

מפוקפק

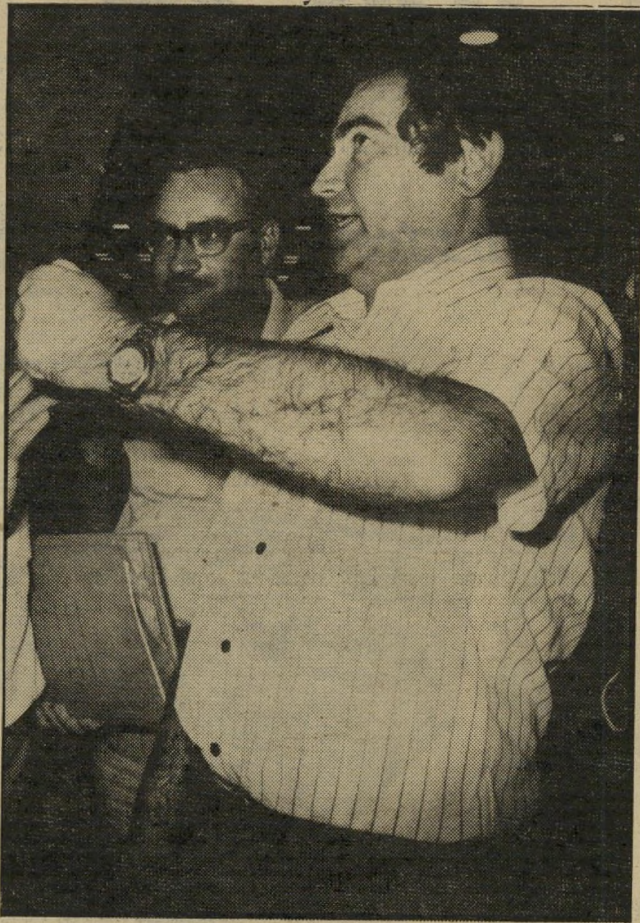
כאורה ניהל זולון המר את המערכה נגד ארידור, לשם שמייים: למען הצביעה של מע-רכת-החניון הישראלית. ידידיו בי-מפד"ל, וגם כמה מיריביו, טוענים שיש לו מה שהם מכנים גישה מלכתית אמיתית. אך מאחרי הגישה הממלכתית מסתתרת גם שאירות אישיות עזות מאוד.

רק לפני שנה וחצי דובר בעיי-תונות הישראלית בהרחבה על הר-אפשרות שרה-החניון העציר וה-מצליח מטעם המפד"ל יהיה פעם, בעתיד, מועמד לראשות הממש-לה, אם יוצר המצב הפוליטי המת-אים. באותה הזדמנות דובר גם בה-פיכת המפד"ל למיפלגה כללית-לאר-מית, לא לדתיים בלבד.

מה שהיא נמצא בדרך הנכונה. בנר-במבר 1980 התנגש שרה-החניון ב-קרב חזיתי עם שרה-אוצר דאו, ייגאל הורביץ, ויצא מן הקרב כש-ידו על העליונה. שרה-אוצר התי-פטר מן הממשלה כאשר זו החלי-טה — לפחות על גבי הנייר — לאמץ את מסקנות דו"ח ועדת-עצ-יוני כדרישתו של המר.

שרה-החניון היה אז בשיא הפור-פולאריות שלו: איש המפד"ל שמ-נזל קרב עקרונות על עניני השייך-לציבור כולו, ולאודווקא לציבור הדתי. אין ספק שזיכרון הניצחון ההוא היה לנגד עיניו של המר כאשר החזיל במערכה נגד שרה-אוצר הנוכחי.

איומים

בני

שוררים

אלא שהנסיבות היו שונות לח-לוטין. הנסיבות השתנו לא רק בתוך הממשלה. המפה כולה השתנתה. אך המר, שמאז התבוסה שנחל במפד"ל בבחירות האחרונות מס-תובב כמי שחרב עליו עולמו, לא היה מסוגל לקרוא את המפה.

המהלומה שספג שרה-החניון ב-מערכה נגד ארידור, עשויה להיר-אות כלטיפה קלה לעומת החבטות שהוא עלול לספוג משלמה גרן. במפד"ל רווחות כמה הערכות באשר לסיבת העקשנות הפיטאומית של הרב שלמה גרן בעניין החפיר-רות הארכיאולוגיות בעיר-דודית.

איש אינו מוכן להתייחס בצנינות לאפשרות שהרב הראשי עושה את מעשיו ללא חשבון של רווח-ההפסד פוליטי, אלא פשוט משום מאמין שאסור לחפור בבית-קברות מפוק-

הראשי לישראל. ומשום כך אימץ ללא ויכוח את פסק ההלכה של הרב עובדיה יוסף, שנבחר בתמיכת רבני אגודת-ישראל שבגוף הבוחר.

סוף לחלומות

א לא שניסה זו אינה מסבירה, עדיין, מה סיבת המילחמה הי-אישית שמנהל גרן נגד המר דווקא. ההסבר שנותנים לכך במפד"ל הוא זה: כאשר הורכבה הממשלה לחצו שני אנשים למען מינויו של זולון המר כשר-הדתות, נוסף על תפקידו כשר-החניון, היו אלו אה-רון אבו-הצירא, שרה-הדתות היוצא, שביקש למנוע את התיק מיוסף בורג ומסיעת למפנה השנואה עליו. רבים מאנשי עדות-המזרח ש-נותרו במפד"ל ולא הצטרפו אל אבו-הצירא הם חברי סיעה זאת (הח"כ בניציון רובין, איש תמ"י, היה חבר הסיעה) ואבו-הצירא רצה להבהיר להם כי אם ישארו במפי-ד"ל, ישארו ללא משרות רבות. האיש השני שניהל מערכה למ-ען מינויו של המר כשר-הדתות, היה הרב שלמה גרן. גרן היה מקורב, מאז שיחרורו מצה"ל, לחר-גי הצעירים במפד"ל. הוא ידע ש-אם ימונה המר כשר-הדתות, מובטח לו שיועבר החוק אשר יבטיח את המשך כהונתו כרב ראשי, שכן העברת חוק זה היא בתחום סמ-כותו של שרה-הדתות. אלא שהמר הפקיד אותו לחסדיו של יוסף בורג, איש סיעת למפנה. לסיעה זו יש מחסור במנהיגים פוליטיים שיוכלו לרשת את יוסף בורג כמנהיג המפי-ד"ל, אך אין לה מחסור ברבנים שיוכלו להחליף את שלמה גרן כרב ראשי. על פי גירסה זו, נוקם עתה גרן בחמר על שמכר אותו במיגרת עיסקת מאה המיליונים, שחוסבר להלן.

לזולון המר היתה ברורה היטב המשמעות של העדפת פסק-הלכה תורני על-פני חוק המדינה: סוף דרכו כשר-החניון, קץ התדמית שבנה לעצמו כאיש בעל גישה ממלכתית, ולא דתית-צרה, וכתו-צאה מכך — סוף לחלומותיו לה-פוך מנהיג לאומי. גם יוסף בורג לא התרגש במיוחד, ואף לא הסי-תיר את דעתו שעל-ידי פסק-הלכה זה חיסלו הרבנים הראשיים את סיי-כויהם להמשיך בתפקידם.

כאשר נמצא שרה-הפנים יוסף בורג באלכסנדריה, הודלפה לעיתונים ידיעה על כך שבורג הציע לבך-מאיר ללכת אל גרן ולהפחיד או-תו, שאם יתעקש בפרשת החפירות לא ייבחר לכהונה נוספת כרב ראשי. מטרת ההדלפה היתה להר-כיח לגרן שיש לו יריבים קשים יותר מהמר, ושנגדם, ולא נגד צעיי-רי המפד"ל, צריך גרן לכוון את מילחמתו.

אך כל מאמצי הפשרה היו ללא הועיל. גרן החליט להילחם עד הסוף, ואף גייס לעזרתו את החלום שבו הופיע "החזון איש" (ראה ידיעה בתקשיף). גרן סיפר את סיפור החלום בסודי סודות לידידיו. הוא ידע היטב שחלום מסוג זה עשוי לעשות עליהם רושם גדול, אך לעורר גילגול כללי אם יתפרסם ברבים. ואמנם, גרן גילה שלא רק הוא נלחם עד הסוף, מישוה הדליף את הסיפור, שהיה בידי כתב-קור-ישראל במשך 36 שעות, וששודר רק לאחר שפורסמה הידיעה על החלום במעורב.

עתה מפעיל שלמה גרן נגד המר את כל-הינשק החדים ביותר השמורים באמתחתו — חרמות וני-דויים דתיים. המר עלול לגלות ש-איבד את מעמדו לא רק כמנהיג לאומי-אלא גם כמנהיג דתי, בכך